

[Wihjelms.]

år lavere end henholdsvis myndigheds- og valgrets alder, hvilket måske til dels har kunnet motivere et sådant krav (om end vidneførelse om samvittighedsspørgsmål altid må blive en hyklerisk formalitet). Dette motiv er som bekendt ikke længere gældende.

Den eneste rationelle begrundelse, som herefter teoretisk kunne tale for opretholdelsen af et sådant krav, ville være, at det kunne bidrage til registrering af anderledes tænkende.

Da skiftende regeringer i de seneste år gentagne gange har erklæret, at en sådan registrering ikke finder sted, skulle end ikke en sådan begrundelse tale for kravets opretholdelse, og det bør frafalde.

Hvad angår spørgsmålets *andet* punkt er der i loven indbygget en 8 dages frist, men det har dog vist sig, at den visse steder kan administreres med konduite. Det ville være ønskeligt, om ministeren ville sikre, at det sker konsekvent — om nødvendigt ved at foreslå loven ændret.

Sagen er, at den værnepligtige oftest er uvidende om dette krav og følgelig vanskeligt kan efterkomme det.

Spørgsmålets *trede* punkt tager sigte på, at der ikke skal gives anden begrundelse end den i loven nævnte, nemlig at militær tjeneste strider mod den pågældendes samvittighed. Det forekommer diskriminerende at kræve det nærmere begrundet med oplysninger om politisk eller religiøs holdning, og det ses ikke at tjene noget formål, hvis man ikke vil benytte det til registrering af anderledes tænkende, hvilket man har erklæret ikke finder sted.

Indenrigsminister *Egon Jensens* svar (12/1 76):

Ifølge civilværnepligtslovens § 1, stk. 1, er det en betingelse for, at en værnepligtig kan blive fritaget for militærtjeneste mod anvendelse til civilt arbejde, at militærtjeneste af enhver art må anses at være uforenelig med den pågældendes samvittighed. Lovens § 2, stk. 1, foreskriver, at begæring om fritagelse indsendes, ledsaget af fornødne oplysninger og dokumentation, gennem vedkommende udskrivningskreds til den session, på hvilken vedkommende skal fremstille sig senest 8 dage forinden dens afholdelse. I lovens § 2, stk. 2, forudsættes det, at sessio-

nen — forinden den fremkommer med indstilling om, hvorvidt der bør ske overførelse til civilt arbejde — kan afkræve ansøgeren yderligere oplysninger og bevisligheder.

Det påhviler således den værnepligtige selv at sandsynliggøre, at militærtjeneste af enhver art er uforenelig med hans samvittighed. Til sandsynliggørelse heraf må der i almindelighed foreligge andet end ansøgerens egen påstand. Det er administrativt foreskrevet, at ansøgninger skal indeholde nærmere oplysning om *grunden* til, at den værnepligtige ønsker sig fritaget for militærtjeneste, og rigtigheden af det anførte skal være attesteret ved medunderskrift af 2 personer, der kender ham nøje.

Det er bestemt ikke indenrigsministeriets indtryk, at kravet om, at ansøgning om overførelse til civilt arbejde skal attesteres af to vidner, på nogen måde virker hindrende for opfyldelsen af de værnepligtiges ønsker om overførelse til civilt arbejde.

Den i loven fastsatte frist på 8 dage for ansøgningens indsendelse til udskrivningsvæsenet er udelukkende en ordensforskrift, idet en ikke overholdelse af fristen i det højeste vil have den virkning, at den værnepligtige vil blive tilsagt til nyt sessionsmøde.

I øvrigt finder jeg at burde henlede opmærksomheden på, at en værnepligtig også efter udskrivningen på sessionen og indtil mødet ved forsvarret/civilforsvarret har adgang til at begære sig overført til civilt arbejde, og at den værnepligtige i perioden fra tilsigelse til sessionen indtil mødet ved forsvarret/civilforsvarret løbende orienteres om adgangen til og betingelserne for at søge sig overført til civilt arbejde.

En værnepligtig vil således aldrig — således som spørgeren i sin begrundelse gør gældende i forbindelse med omtalen af en konkret sag — med rette kunne påberåbe sig „ukendskab til den omtalte procedure“.

Jeg skal ikke komme nærmere ind på den konkrete sag, som har foranlediget spørgsmålet, og som ikke har været behandlet i indenrigsministeriet. Forsvarsministeriet har oplyst, at den pågældende værnepligtige ganske havde tilsidesat de formelle og indholdsmæssige krav, der stilles til en ansøgning om overførelse til civil værnepligt, og at han endog havde *nægtet* at angive nogen begrundelse for ønsket om at blive overført til civilt arbejde.